

โกคทรัพย์

อมรา มลีลา

ผู้ดับกิเลสได้แล้ว หมดความหวั่นไหวแล้ว
รู้ที่สุดทั้ง ๒ แล้ว
ย่อมไม่ติดข้องในท่ามกลางด้วยปัญญา
เราเรียกผู้นั้นว่า เป็นมหาบุรุษ
ละตัณหาเครื่องเย็บร้อยใจในโลกนี้ได้แล้ว

พ.ศ. ๒๕/๕๓๒

พ. ฐ. ๓๐/๓๕

แต่

.....
.....
.....

จาก

.....
.....
.....

โกศกรัณฑ์

อมรา มลิตา

ISBN 978-974-04-4273-8

แบบปก : เซาว์ อัจฉร

คนพิเศษ มาเกิดในวันพิเศษ

๕ ปี จึงจะมีสักครั้ง

จึงต้องรอกันนาน

กว่าน้องๆ จะได้โอกาสตอบแทนพระคุณของ "พี่แป้น"

ผู้เป็น "พี่" ที่ยิ่งกว่าพี่

เพราะพี่แป้นเป็นทั้ง "ครู" ผู้นำทางพวกเรา

ไปสู่ความสุข สงบ และสว่างไสวด้วยปัญญา

อินทพร อินทพร

(ดร. คาราวรรณ เต็มอุดม)

ในนามตัวแทนศิษย์น้อง

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

โกศทรัพย์

ณ ห้องประชุมชั้น ๒ ตึกวชิรญาณวงศ์
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘

เมื่อเราแสวงหาได้ทรัพย์สมบัติสิ่งของต่างๆ
เพื่อใช้อำนวยความสะดวกสบายให้เรา ที่เรียกว่า
โกศทรัพย์ แล้ว เราได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง ด้วย
ความขยันหมั่นเพียร เราควรจัดสรรอย่างไร พระ
พุทธองค์ทรงสอนไว้ว่า เมื่อเราได้ทรัพย์เหล่านี้มา
แล้ว การเอามาใช้ ให้แบ่งเป็นส่วนๆ ได้ ๔ ส่วนด้วย
กัน

ส่วนที่ ๑ เอาไว้เลี้ยงตัวเรา พ่อแม่ ลูก ภรรยา
และคนได้ปกครองในบ้าน ให้เป็นสุข คือ เราได้โกศ-
ทรัพย์มาแล้ว ส่วนหนึ่งสำหรับใช้จ่ายกินอยู่ เลี้ยงดู
คนในบ้านของเราให้มีความสุขตามสมควร ไม่ใช่
ว่าเรามี แล้วกระเบียดกระเสียดเอาไปเลี้ยงแขกหรือ
เอาไปทำบุญ โดยที่ไม่ได้ใส่ใจสนใจคนในบ้านเลย

เหมือนเรื่องเล่าว่า มีสุภาพสตรีท่านหนึ่ง ท่านจะทำบุญ ไปวัดทำบุญ เป็นที่รำลึกกันว่าท่าน เป็นคนที่ใจบุญสุนทรทานมาก แต่ปรากฏว่าแม่แท้ๆ ที่อยู่ที่บ้านนี้ ท่านไม่ให้อยู่บนบ้านกับท่าน แต่ให้ไป อยู่ที่เรือนคนใช้ และไม่เคยดูแลจัดสรรอาหารการ กินไปให้แม่เลย

ปรากฏว่าท่านเจ้าคุณที่วัดที่ท่านไปทำบุญอยู่ เป็นประจำจะรู้ด้วยวิธีใดก็ไม่ทราบ วันหนึ่ง อยู่ดีๆ ท่านเจ้าคุณมาเยี่ยมท่านที่บ้านอย่างกะทันหัน โดยที่ ไม่ให้เตรียมตัวเลย แล้วก็บอกว่า ได้ข่าวว่าโยมมีแม่ อยากจะขอรู้จักกับแม่เสียหน่อย คุณหญิงก็ปฏิเสธว่า ไม่ได้ ไม่ว่าง แม่นอนพัก หรืออะไรต่อมิอะไร คือ ไม่ยอมให้พบกับแม่

ท่านก็พูดให้สติว่า การที่เราไปทำบุญใส่บาตร หรือไปดูแลพระ พระเหล่านี้ ที่จริงแล้ว เมื่อเทียบกับพ่อแม่ของเราแล้ว ยังไม่สำคัญเท่า เพราะพระ พุทธเจ้าทรงยกพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เป็น พระประจำบ้าน ถ้าเราไม่ดูแลพ่อแม่ของเราให้ดี ไม่ปฏิบัติบำรุงรักษาท่านให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ถึง

จะไปทำบุญกับพระสงฆ์ใหญ่โตแค่ไหน ใครจะรำลือว่าเป็นอรหันต์ บุญก็ยังไม่เท่ากับทำกับพระในบ้าน ท่านพูดให้น้ำวจนกระทั่งคุณหญิงเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรม แล้วในที่สุดก็เอาแม่ของตัวมาดูแล

เพราะฉะนั้น ให้นึกถึงไว้ ที่เรามีทรัพย์สินเงินทองข้าวของอะไร ส่วนหนึ่งนอกจากจะเลี้ยงตัวเรา ลูกเมีย ครอบครัวของเรา เด็กรับใช้ในบ้านแล้ว เราต้องนึกถึงบุพการีของเรา ถึงท่านไม่ได้อยู่ด้วย จะอยู่ที่อื่น เราก็ต้องหมั่นไปเยี่ยมเยียน จัดสรรโภชนาทรัพย์ส่วนหนึ่งไว้เพื่อบำรุงเลี้ยงดูให้ท่านมีความสุข เพราะอะไร เพราะถ้าไม่มีพ่อแม่ เราก็ไม่สามารถจะมีสภาพร่างกายอันนี้ขึ้นมาได้ ไม่สามารถเอามันมาเป็นเครื่องมือเพื่อทำให้เกิดเป็นเสบียง เป็นบุญเป็นกุศล ไม่สามารถจะฝึกให้จิตใจของเราพัฒนาเป็นภาชนะรองรับธรรมได้

ส่วนที่ ๒ เอาไว้สำหรับดูแลเพื่อนฝูงและผู้ร่วมทำกิจการงาน ในการทำการงาน เรามีหุ้นส่วนหรืออะไร เราก็ต้องมีส่วนนี้ไว้สำหรับดูแล เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ถ้าเราคิดถึงแต่ตัวเอง ไม่มี

เพื่อนฝูง พอถึงยามคับขันคงลำบาก เราต้องมีใคร
ที่ถือว่าเป็นเพื่อนแท้ ที่ถ้าพลาดพลั้งหรือเป็นอะไร
ก็จะได้พึ่งพากันได้

เพื่อนบางคน พอคบหากันไปแล้ว ความที่
รู้จักจิตใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ก็จะมีความรู้สึกเหมือน
ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า แม้เราจะไม่ได้สืบสายเลือดมา
เป็นญาติกันจริงๆ แต่ความที่ใจดวงนี้ไม่ได้เพิ่งเกิด
พร้อมทั้งร่างกายอันนี้ของเรา ใจเป็นนักเดินทาง
มาราธอน คือ มีหลายคนกล่าวว่า ถ้าเราพูดว่าใจ
ของเราไม่ตายนี้ จะเหมือนกับเราไปเชื่อว่า ใจเป็น
อัตตา เป็นสิ่งที่มีตัวมีตน ซึ่งมันไม่จริง เพราะพระ
พุทธองค์ท่านก็ตรัสไว้ว่า ตัวเราก็ไม่ใช่ตัวเรา อย่าง
เรื่องของไตรลักษณ์ ที่เราบอกว่าเป็นอนัตตา ไม่มี
สาระแก่นสาร แต่เราบอกว่า ใจเป็นนักเดินทาง
มาราธอน ไม่ตาย ที่นี้การที่พระพุทธองค์ตรัสว่าใจ
เราไม่ตายนี้ มันไม่ได้อยู่เป็นตัวเป็นตนชัดเจนว่ามัน
คงที่ถาวร

ท่านเปรียบอุปมาเหมือนเราดูสายน้ำที่ไหล
อยู่ตลอดเวลา ถ้าเราไม่ดูให้ดี เราดูระดับน้ำ มันก็

คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้าเราเอาสีใส่ไปในน้ำ ถ้า
หากน้ำอยู่นิ่งๆ จริงๆ ไม่เปลี่ยนแปลงเลย สีที่เรา
ใส่ลงไปเท่าไรจะต้องอยู่เท่านั้น แต่น้ำไหลอยู่ตลอด
เวลา มีน้ำใหม่มาแทนที่ น้ำเก่าก็ไหลเลยไป มันไหล
โดยที่เราไม่รู้สีว่ามันไหล ดูระดับน้ำก็เหมือนนิ่งคงที่
แต่สีจะค่อยๆ จางไป เพราะน้ำที่เข้ามาใหม่เป็นน้ำใส
ก็จะพัดพาเอาสีออกไป จนในที่สุด ช่วงระยะเวลาหนึ่ง
เรามาดูใหม่ น้ำของเราที่มีสีก็กลายเป็นน้ำใสไปแล้ว
จึงแสดงให้เห็นว่ามันมีการเปลี่ยนแปลงข้างในอยู่
ตลอดเวลา เพราะฉะนั้น การที่เราบอกว่าใจไม่ตาย
ก็เป็นทำนองสายน้ำที่มันไหล

หรือเราจะคิดถึงเปลวไฟก็ได้ เราจุดเทียนไข
เอาไว้ เทียนก็จะลุกสว่าง จนกระทั่งไขหมดไปแล้ว
ไฟถึงดับหายไป มันก็เหมือนกับที่เราปฏิบัติจน
กระทั่งใจของเรารู้ตามความเป็นจริง เป็นอรหัตต์
เราไม่มาเกิดอีกแล้ว ไฟก็ดับ เพราะเราหยุดเกิดตาย
เกิดตาย

ที่นี้เปลวไฟที่เราเห็น ลุกต่อเนื่องกันตลอดเวลาจนกระทั่งเทียนไขหมดนี้ ถ้าเราดูจริงๆ มัน

ไม่ใช่เปลวอันเดียวกัน มันวิบวิบ วิบวิบ เหมือนมัน
กะพริบจะดับ แต่พอจะดับ ก็มีเปลวใหม่ลุกขึ้นมา

ในความเป็นใจของเรา ที่เราบอใจไม่ตายนี้
มันก็เกิดดับ เกิดดับ ตามผัสสะที่มากระทบ อย่าง
พวกที่เรียนอภิธรรม บอกว่าใจของเราเป็นกิตตวงที่
ไปรับรู้ผัสสะ ก็เป็นทำนองเปลวไฟที่วิบวิบ วิบวิบ
อย่างนั้นในขณะที่มีผัสสะมากระทบ เมื่อผัสสะหมด
ไป มันก็คลายจางไป แต่ไม่ได้หายไปเกลี้ยง มันยัง
เอาประจุความจำส่งไปยังจิตดวงใหม่ ที่วิบขึ้นมา วิบ
ขึ้นมา ทำให้อะไรก็ตามที่เราทำเอาไว้ จะครั้งไหนๆ
ก็ตาม ถ้ายังไม่ส่งผล มันก็ยังคงอยู่ในประจุความจำ
ของเรา

ครูบาอาจารย์ท่านเปรียบเทียบว่า ใจเหมือน
ที่สวนแปลงหนึ่ง อะไรที่เราทำไป กายกรรม วจีกรรม
มโนกรรม ที่เราทำไป เปรียบเหมือนเมล็ดพันธุ์ที่
เราหว่านไปตลอดเวลา แล้วตัวกรรมอันนี้ก็จะจัด
สรรให้มันงอกมาเป็นต้น แล้วออกดอกออกผลมา
เป็นเหตุการณ์ที่เราเจอะเจอ แต่ละเวลานาที ให้เรา
ได้รับผลกรรมของเรา

ของทุกอย่างมาแต่เหตุ เราไปรยเมล็ดอะไร
ไว้ กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม เป็นกุศล เรา
ก็ได้ต้นกุศล ดอกกุศล ผลกุศล ถ้าเราหว่านที่เป็น
อกุศล เราก็ตองเจออะเจอะสิ่งนั้น มันสามารถทำให้
แม้เปลวไฟนี้จะไม่ใช่เปลวไฟอันเดิมอยู่ตลอดเวลา
แต่มันส่งทอดข้อมูลไม่สูญหายไป ตราบเท่าที่เรา
ยังไม่จบสิ้นอวิชชา ใจของเรายังมีอุปาทานอยู่ อะไร
ที่เราทำจะเป็นตัวกรรมทั้งสิ้น มันจะต้องมีผลมาให้
เราเสวย

แต่เมื่อไรจึงรู้ตามเป็นจริง จนไม่มีอุปาทาน
ความยึดมั่นสำคัญผิด ล้างอวิชชาหมดสิ้นไป ลม
หายใจก็หมด เปรียบเหมือนกับเจ้าหน้าที่ตามไม่ทัน
เพราะเราปิดบัญชีเสียแล้ว ก็เลยต้องหมดกันแค่นั้น
ส่วนที่เราทำเป็นกุศลเกินเอาไว้ก็ยกให้เป็นสาธารณ-
สมบัติ เราไม่ไปหวงแหน แต่ว่าหนี้ค้างชำระที่เขา
จะมาเอาคืน ถ้าเขาตามมาไม่ทัน มันก็ต้องหมดไป
เพราะตัวร่างกายที่จะรับผลของวิบากนั้นหมดไปเสีย
แล้ว เหลือแต่ใจที่ลอยตัวเป็นอิสระ ไม่มีอุปาทาน
และอวิชชาอยู่แล้ว

ถ้าเข้าใจตรงนี้ เราก็จะได้รู้ว่า ใจที่ก่อภพ
ก่อชาติ มาเกิดในภพภูมิที่เป็นภามภพนี้ ฟังตัวเอง
ไม่ได้ ต้องมีเพื่อนฝูง มีใครที่จะมาช่วยเหลือเกื้อกูล
เราไม่มีความสามารถเหมือนสัตว์บางชนิด เช่น เต่า
เมื่อออกไข่แล้วมันก็กลบทรายเอาไว้ ตัวแม่เต่าไป
ไหนก็ไม่รู้ วันดีคืนดีไข่ที่อยู่ในทรายฟักตัวออกมา
เป็นลูกเต่า ลูกเต่าก็เดินไปหากินได้ ไม่เหมือนคนเรา
ถ้าแม่คลอดแล้วทิ้งไป รับรองว่าไม่รอด เพราะหิวก็
ไม่รู้จะหานมกินได้อย่างไร พอเปราะเปื้อน ฉี้ออก
มากก็ไม่มีความรู้ที่จะทำตัวเองให้สะอาดสะอาด นอน
จมอยู่อย่างนั้น จนเนื้อตัวเปื่อยเน่าเป็นแผล เสรีจ
แล้วก็ต้องตาย มนุษย์เราเป็นสัตว์ที่อ่อนแอ ไม่
สามารถดูแลตัวเอง ต้องอิงอาศัยพึ่งพาคนอื่น

เพราะฉะนั้น สิ่งหนึ่งที่เราต้องมีในใจ คือ
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจไมตรี ถ้าไม่มีเพื่อนฝูง
หรือไม่มีใครช่วยเหลือเกื้อกูล เราไม่รอดชีวิตมาได้
โดยพื้นฐานก็ทำให้เราเห็นแล้วว่าน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ
เป็นน้ำประสานโลกประสานใจให้มนุษย์เราอยู่กันด้วย
ความร่มเย็นเป็นสุข แต่กิเลสก็ทำให้มนุษย์รู้มาก

เห็นแก่ตัว เอารัดเอาเปรียบ หรือพยายามที่จะเอา
ความฉลาดไปใช้ในทางที่เป็นพิษเป็นภัยแก่ตัวเอง
เพราะไปคิดเองว่า ถ้าฉันสามารถเอาของผู้อื่นมา
ได้โดยที่เขาไม่รู้เท่าทัน ถือว่าเป็นกำไร แต่ลืมนึกไป
ว่ามันไม่ใช่กำไร

ในความเป็นจริงที่พระพุทธองค์ตรัสเอาไว้
อะไรที่เราได้มา ถ้าไม่สมควรแก่เหตุ เราก็ไปก่อนนี้
หรือของบางอย่าง มันไม่ใช่สิทธิของเราที่จะได้มา
แต่เราไปเอามา เช่น แשרแม่ช้อย แשרแม่หนักแก้ว
เราตั้งใจที่ได้ผลประโยชน์กลับมาเยอะแยะมากมาย
มันเหมือนกับเราไปเอาเงินของเราที่ควรจะใช้ในปีนี้
ปีหน้าปีโน้นมาใช้ก่อนสิบปีล่วงหน้า ครั้นถึงเวลานั้น
เข้า มันไม่เหลือเงินที่จะให้เราเอามาใช้ได้ มันก็พัง
คราวนี้ก็ต้องใช้หนี้กันหน้ามืดไปเลย

ถ้าเราเข้าใจตามสภาพความเป็นจริงอย่างนี้
เราลงทุนไปแค่นี้ แล้วเก็บเกี่ยวผลได้สมเหตุสมผล
เป็นความชอบธรรม เป็นน้ำพักน้ำแรงของเรา เป็น
ความสุจริต แต่ถ้าเราลงทุนไปนิดเดียว แล้วได้คืนมา
มหาศาล ปรากฏเหมือนเราไปขโมยเอาของคนอื่น

มา แล้วเราคือกตใจ มันอยู่ไม่ยั่งยืน มันเหมือนเรา
ไปเบิกล่วงหน้ามา วันหนึ่งเราก็ต้องใช้คืน รวมทั้ง
ดอกเบี้ยยด้วย หรือเราไปเอาของคนอื่นมา วันหนึ่ง
เขาก็ต้องเอาคืนไปจนได้

ถ้าเราเข้าใจหลักตรงนี้แล้ว เราก็จะซื้อตรง
ต่อการจัดสรรโภคทรัพย์ของเรา หรือซื้อตรงต่อ
การจะไปเก็บเกี่ยวโภคทรัพย์ของคนอื่น แล้วถือว่า
สมบัติของโลกผลัดกันครอง ก็ทำเป็นว่ามีธัมมะสูง
พระพุทธองค์ทรงไม่ทำให้ไปยึดมั่นสำคัญผิดว่าอะไร
รวมทั้งทรัพย์สินเงินทองเป็นของของเรา เพราะถึง
เรากำเอาไว้ในมือ แต่พอหมดลมหายใจ มันก็ตกอยู่
กับแผ่นดิน

เพราะฉะนั้น คนบางคนที่ใช้ความฉลาดใน
การเอารัดเอาเปรียบ ไม่ได้ใช้ความฉลาดไปในทาง
ที่เที่ยงธรรม ก็จะบอกว่า ของทุกอย่างเป็นสมบัติ
ของโลกผลัดกันครอง ใครมือยาวก็สาวได้สาวเอา
ถ้าเป็นอย่างนี้แล้ว เราไม่เที่ยงธรรม เรามีหุ้นส่วน
ของเรา เรามีมิตรสหายของเรา เราดีแต่เอาของเขา
เสร็จแล้วพอลงคราวยาวเราบ้าง เราก็ไม่ยอมให้ใคร

เหมือนสมัยพุทธกาล มีเศรษฐีคนหนึ่งไปที่บ้านเพื่อนซึ่งเลี้ยงขนมกัน มันเป็นขนมอย่างหนึ่งซึ่งในชาดกเรียกว่าขนมเบื่อง แต่ท่านอาจารย์บอกมันก็ไม่เหมือนขนมเบื่องที่เราทำกัน ท่านเศรษฐีชอบขนมนี้มาก แต่นึกว่าถ้าไปกินขนมเบื่องของเขาอีกหน่อยเราก็ต้องเชิญพวกนี้กลับมาที่บ้านเรา แล้วเลี้ยงขนมเขา ท่านเสียดาย ท่านก็เลยไม่กิน แต่ยังมีความอยาก

พอลืมมาถึงบ้านก็บอกภรรยาว่า ฉันอยากกินขนมเบื่อง ภรรยาก็ว่า จะเป็นไรไปเล่า เราก็ไปตลาด ไปซื้อแบ่งซื้อของมา พู้งนี้ฉันจะทำให้ แล้วพวกเราในบ้านจะได้กินด้วยกันทุกคน ท่านเศรษฐีบอกเปลืองไป ไม่ต้องกินหมดทุกคนหรอก ภรรยาก็บอก อย่างนั้นเราทำกินกันสองคนผิวเมีย ท่านเศรษฐีก็ยังค้านอีกว่าเปลือง สรุปแล้วท่านเศรษฐีจะกินคนเดียว ภรรยาก็ไปหาอุปการณ์มา ท่านเศรษฐีก็แนะนำ ถ้าทำข้างล่างในครัวนี้ คนอื่นเห็น แล้วเราจะกินคนเดียวอยู่ได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ต้องขนเตาขนอุปการณ์ขึ้นไปบนปราสาทชั้น ๙

ท่านเศรษฐีมีบุญบารมีอยู่ พระพุทธเจ้าจึงเห็นแล้วว่า ถึงท่านจะขี้เหนียวปานนี้ แต่ใจท่านก็ปรี่มจะตกกระแสนเป็นโสดาบัน พระพุทธเจ้าจึงส่งพระโมคคัลลาน์ให้เหาะไปที่หน้าต่างปราสาทชั้น ๘ เพราะท่านเศรษฐีให้ปิดประตูปราสาทหมด แม้แต่มดก็เล็ดลอดเข้าไปไม่ได้ แต่ภรรยาท่านเศรษฐีขอเปิดหน้าต่าง เพราะไม่อย่างนั้นจะทำขนมในที่อับอืดอัดไม่ไหว ท่านเศรษฐีก็คิดว่า เปิดหน้าต่างเอาไว้บนปราสาทชั้น ๘ คงไม่มีใครมาแย่งกินขนมเบื้องแน่

พระโมคคัลลาน์ก็เหาะเข้ามาทางช่องหน้าต่างนี้ แล้วมายืนเหมือนพระमारอบิณฑบาต ยืนสงบคอยภรรยาก็เห็นแล้ว แต่จะเอาขนมเบื้องใส่ให้ก็ไม่กล้า เพราะขนาดภรรยาจะกินยังบอกว่าเปลือง ก็ฆ่าเลื่องดูท่านเศรษฐี ท่านเศรษฐีก็ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ ไม่เห็นภรรยาจึงไม่กล้าเอาขนมเบื้องใส่บาตร แต่ก็รู้สึกไม่สบายใจ พระโมคคัลลาน์ก็ยืนสงบอยู่อย่างนั้น ท่านเศรษฐีก็ไม่รู้จะโล่อย่างไร ในที่สุดท่านก็พยักหน้าให้ภรรยาเอาขนมเบื้องแผ่นหนึ่งใส่ลงในบาตรพระโมคคัลลาน์

เท่าของราคาจริง เขาก็ยินดีจะจ่ายให้

คุณหมอก็นึกว่า เราก็ไม่ได้มีกิจกรรมอะไร
เร่งด่วนที่ต้องกลับเครื่องบินเที่ยวนี้ แล้วเราก็ไม่ได้
นั่งรถไฟตั้งนานแล้ว คือนายคนนี้เมื่อตัวเครื่องบิน
หมดก็ซื้อตั๋วรถไฟสำรองไว้ ถ้าคุณหมอยอมขายตัว
เครื่องบินให้ เขาก็จะให้ตั๋วรถไฟ คุณหมอก็นึกว่า ดี
เหมือนกัน แทนที่เราจะกลับไปนอนที่บ้านเรา เรา
นอนในรถไฟก็ได้ ก็ตกลงให้ตัวเครื่องบินเขาไปด้วย
ราคาเท่าที่มหาวิทยาลัยซื้อมา โดยให้ไปตกลงกับ
ทางมหาวิทยาลัย ถ้าคุณหมอไม่ให้ตัวเครื่องบิน
เครื่องบินอาจขึ้นไม่ได้ หรือขึ้นได้ก็ไม่ไปตกที่รังสิต
เพราะเหตุปัจจัยยังไม่ครบผู้คน เหตุจึงทำให้อยู่ดีๆ
นักธุรกิจท่านนี้ก็วิ่งมาราบกรานขอร้อง แล้วยังจะ
แถมสตางค์ให้คุณหมออีก

เมื่อคุณหมอกลับมา รู้ข่าวเครื่องบินตกเข้า
ก็รู้สึกสาธูที่เราไม่ได้เอาค่าตัว ๕ เท่า เพราะถ้าเอา
แล้ว ไม่รู้ว่าจะทำบุญให้เขาอย่างไร เพราะเหมือน
กับเราเอาความตายไปให้เขา แล้วยังคิดกำไรเกินพอ
อีก ถ้าเราพิจารณาให้รอบคอบ เหตุที่มีจึงทำให้คนๆ

ที่เมื่อกี้ไม่ให้กิน ท่านตกกระแสนเป็นโสดาบันได้

ฉะนั้น เมื่อเราพบว่าเรากำลังชั่วร้ายอย่างหนัก เราก็อยาเพิ่งทำตามความชั่วร้ายเหล่านั้น ตั้งสติแล้ว พิจารณาไตร่ตรอง เออหนอ ถ้าพระพุทธเจ้ายังทรง พระชนม์ชีพอยู่ แล้วเราใส่บาตรท่าน แทนที่เราจะ ใส่ท้องเราคนเดียว มันก็จะเป็นโภคทรัพย์ที่ฝังอยู่ในดิน แล้วแปรไปเป็นอริยทรัพย์ เป็นเสบียงติดตามใจของเราไปเกือบหนุนเราต่อไป ถ้าเรารู้จักคิดอย่างนี้ ในขณะที่เราร้ายมากๆ นี้ พอไฟดับปุ๊บ ใจก็เริ่มเย็นได้ ตรงนี้ให้เราระลึกนึกเอาไว้ ให้รู้จักแบ่งให้เพื่อนฝูง ให้ผู้ร่วมงาน หุ่นส่วนเรา

ส่วนที่ ๓ เก็บเอาไว้สำหรับยามมีอันตรายหรือ อุบัติเหตุที่เราไม่คาดไม่คิด ในชีวิตคนเรา มันเป็นไปได้ที่ทุกอย่างจะเป็นไปอย่างที่เราวางแผน เพราะเรายังหยั่งไม่รู้ดินฟ้ามหาสมุทรได้หมดสิ้น หรือ แม้เรารู้ดินฟ้ามหาสมุทรได้หมด แต่ยังไม่รู้ชัดเรื่องกรรมของเรา เราก็จะเป็นอย่างเรื่องของชาวจีนคนหนึ่ง ชายคนนี้มีครอบครัวแล้ว เขาอาศัยอยู่ในเมืองริมทะเล เขารู้เรื่องดวงดาว รู้โหราศาสตร์ได้

แม่ย่ามาก ผู้คนจะมาให้เขาพยากรณ์ให้เป็น
ประจำ

วันหนึ่ง ชายคนนี้ตรวจชะตาบ้านเมือง รู้ว่า
เมืองที่เขาอยู่นี้ พอถึงวันนี้ จะไฟไหม้ตอน ๑๐
โมงเช้า แล้วไฟจะไหม้ลุกลามจนกระทั่งไม่มีใครรอด
ชีวิตไปได้ เรียกว่าเมืองนี้ไหม้ราบเป็นหน้ากลองหมด

เข้าวันนั้น เขาบอกลูกเมียว่า วันนี้เราจะออก
ไปอยู่ในทะเล แล้วเขาก็ขนเอาของมีค่า เอาลูกเมีย
ใส่เรือออกไปตั้งแต่ ๘ โมงกว่าๆ ไปลอยเรือเหมือน
มีกิจธุระจะต้องทำในทะเล แต่ก็ไม่ได้เล่าให้ลูกให้
เมียฟัง ๑๐ โมงก็แล้วไฟก็ไม่ไหม้ ๑๑ โมงไฟก็ไม่
ไหม้ ก็ลอยอยู่ในทะเลจนกระทั่ง ๔ โมงเย็น จึงคิด
ว่าที่เราพยากรณ์นี้คงจะผิดเป็นครั้งแรก ก็เลยเอา
ลูกเมียกลับเข้าฝั่ง พอเข้าบ้านเรียบร้อย ไฟมาแต่
ไหนไม่รู้ มันลุกติด แล้วก็ล้มพายุพัดกระหน่ำจน
กระทั่งไฟไหม้เมืองนั้น รวมทั้งครอบครัวเขาด้วย
ราบเรียบเป็นหน้ากลอง

ท่านผู้รู้อธิบายว่า ในเมื่อชะตากรรมของเมือง
นี้มีเหตุปัจจัยร่วมกัน ถ้ายังมีใครหายไป ไฟก็ยังไม่

ใหม่ ต้องมาให้พร้อมพริกกันเสียก่อน กรรมต้อง
เป็นไปอย่างนั้น ถึงแม้ชายคนนี้จะรู้ แต่เขาไม่ได้
แก้ไขกรรมที่เขาทำไว้ เขาทำเหตุที่ต้องอยู่ในเมือง
ที่จะถูกไหม้ไปด้วย เมื่อเขายังหายไป ไฟก็ยังไม่ไหม้
ถึงได้กล่าวว่า แม้เราจะหยั่งรู้ดินฟ้ามหาสมุทร แต่
ถ้าเราไม่หยั่งรู้กรรมของเรา เราไม่แก้ไขกรรมของ
เรา เราไม่แก้ไขเหตุที่เราทำไว้ ผลก็ต้องเป็นไป
อย่างนั้น ไม่มีทางหลีกเลี่ยง

ทำให้ดิฉันนึกถึงเมื่อครั้งท่านอาจารย์สิงห์ทอง
เครื่องบินตกที่รังสิต ก็ปรากฏว่ามีหมอท่านหนึ่ง
ไปสอนที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น และทางมหา-
วิทยาลัยซื้อตัวเครื่องบินเที่ยวกลับไว้ให้ท่านแล้ว
ขณะที่คอยเครื่องบินจากอุดรฯ มาแวะที่ขอนแก่น
ก่อนจะเข้ากรุงเทพฯ ก็มีนักธุรกิจท่านหนึ่งวิ่งมา
ขอคุณหมอว่า เขามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เขาซื้อตัว
เครื่องบินเที่ยวนี้ไม่ได้ เขาจำเป็นต้องไปพบคู่สัญญา
ที่กรุงเทพฯ ซึ่งถ้าพลาดเที่ยวบินนี้ ธุรกิจของเขา
จะเกิดหนี้สินมากมายมหาศาล เขาขอรับรองว่า ถ้า
คุณหมอจะยอมขายตัวเครื่องบินใบที่มีให้เขา เป็น ๕

เท่าของราคาจริง เขาก็ยินดีจะจ่ายให้

คุณหมอก็นึกว่า เราก็ไม่ได้มีกิจกรรมอะไร
เร่งด่วนที่ต้องกลับเครื่องบินเที่ยวนี้ แล้วเราก็ไม่ได้
นั่งรถไฟตั้งนานแล้ว คือนายคนนี่เมื่อตัวเครื่องบิน
หมดก็ซื้อตัวรถไฟสำรองไว้ ถ้าคุณหมอยอมขายตัว
เครื่องบินให้ เขาก็จะให้ตัวรถไฟ คุณหมอก็นึกว่า ดี
เหมือนกัน แทนที่เราจะกลับไปนอนที่บ้านเรา เรา
นอนในรถไฟก็ได้ ก็ตกลงให้ตัวเครื่องบินเขาไปด้วย
ราคาเท่าที่มหาวิทยาลัยซื้อมา โดยให้ไปตกลงกับ
ทางมหาวิทยาลัย ถ้าคุณหมอไม่ให้ตัวเครื่องบิน
เครื่องบินอาจขึ้นไม่ได้ หรือขึ้นได้ก็ไม่ไปตกที่รังสิต
เพราะเหตุปัจจัยยังไม่ครบผู้คน เหตุจึงทำให้อยู่ดีๆ
นักธุรกิจท่านนี้ก็วิ่งมาราบกรานขอร้อง แล้วยังจะ
แถมสตางค์ให้คุณหม่อีก

เมื่อคุณหมอกลับมา รู้ข่าวเครื่องบินตกเข้า
ก็รู้สึกสารทุกข์ที่เราไม่ได้เอาค่าตัว ๕ เท่า เพราะถ้าเอา
แล้ว ไม่รู้ว่าจะทำบุญให้เขาอย่างไร เพราะเหมือน
กับเราเอาความตายไปให้เขา แล้วยังคิดกำไรเกินพอ
อีก ถ้าเราพิจารณาให้รอบคอบ เหตุที่มีจึงทำให้คนๆ

นั้นร้อนรจนกระเซอะกระเซิงที่จะต้องไปให้ได้ เพื่อ
ผลจะได้เป็นอย่างนั้น สิ่งเหล่านี้เรายังหยังไม่รู้
พระพุทธเจ้าจึงสอนให้เจริญสติ ตั้งอยู่ในความไม่
ประมาท

ท่านจึงให้เราทำส่วนหนึ่งของโภคทรัพย์ที่มี
อยู่เอาไว้ หากเกิดอุบัติเหตุหรือมีสิ่งที่คาดไม่ถึง จะ
ได้มีทุนรอนไว้แก้ไข หรือไว้ตั้งเนื้อตั้งตัวเริ่มต้นใหม่
ดังเช่นอนาถบิณฑิกเศรษฐี ท่านร่ำรวย สร้างโรง
ทานสี่มุมเมือง สร้างเขตวันมหาวิหารถวายพระพุทธ
องค์ ท่านเองก็ประพฤติปฏิบัติธรรม ใจของท่านตก
กระแสนเป็นพระโสดาบันตั้งแต่ได้ฟังธรรมจากพระ
พุทธองค์ครั้งแรก แต่ท่านก็ยังมีเศษกรรมอกุศล
วิบากติดตามมา

ช่วงหนึ่ง ผู้คนของท่านที่นำสินค้าไปขายทาง
บกถูกผู้ร้ายปล้นเอาสินค้าไปหมด แล้วคนของท่าน
ก็ถูกฆ่าตาย พร้อมๆ กันนั้น เรือสำเภาที่บรรทุก
สินค้าไปทางทะเลก็ประสบพายุคลื่นลม จนกระทั่ง
สำเภาจมไปในทะเล เท่านั้นยังไม่พอ โถงที่เก็บ
สินค้าในเมืองก็ถูกไฟไหม้ เรียกว่าพริบตาเดียวท่าน

เศรษฐี จากเป็นท่านเศรษฐีซึ่งเป็นก้อนข้าวของ
คนยากจน บิณฑิกะคือก้อนข้าว อนาคต อนาคตา คือ
ก้อนข้าวของคนอนาคตา ปรากฏว่าหมดเนื้อหมดตัว
เกลี้ยง จนกระทั่งท่านต้องบอกว่าไพร่ว่าท่านไม่มี
เงินจ่ายให้แล้ว ให้เขาเป็นไทแก้ตัวเสีย

บ่าวไพร่ทั้งหลายก็ไม่ยอม บอกว่าท่านเศรษฐี
ไม่มีสตางค์จ่ายให้ ไม่มีข้าวเลี้ยง พวกบ่าวไพร่ก็จะ
เอาสตางค์ของตัวเองซื้อข้าวมาเลี้ยงพวกตัว แต่จะ
ขออยู่กับท่านเศรษฐีต่อไป ท่านเศรษฐีจะยากจน
อย่างไรเขาก็จะอยู่ด้วย ท่านก็เลยต้องซื้อปลายข้าว
ที่ใช้เลี้ยงสัตว์มาสำหรับเลี้ยงครอบครัว แต่ก็ไปจัด
สรรปลายข้าวชั้นดีเยี่ยมมาสำหรับใส่บาตรพระพุทธร-
เจ้าและพระสาวกอย่างที่เคย โดยไปทูลขอพรจาก
พระพุทธรเจ้าว่า ขอพระพุทธรเจ้าอย่ารังเกียจอาหาร
ของคนยากอย่างท่านเลย

พระพุทธรเจ้าทรงตอบว่า ท่านเศรษฐีอย่า
เป็นห่วงเลย ตอนนี้ผู้คนเขาเลื่อมใสศรัทธา จน
กระทั่งไปบิณฑบาตญาติโยมก็ใส่บาตรให้พอที่ท่าน
และพระสาวกจะมีอาหารเลี้ยงตัวเองได้ ให้ท่าน

เศรษฐีเก็บไว้เลี้ยงครอบครัวเกิด

ท่านเศรษฐีทูลว่า ไม่ใช่ๆ ท่านไม่หวังว่าพระพุทธรูปจะอด ไม่มีผู้คนใส่บาตร แต่ท่านมีความรู้สึกเหมือนพระพุทธรูปเจ้าเป็นพ่อ และพระสาวกทั้งหลายก็เป็นลูกเป็นอาเป็นพี่ ปกติเราจะกินข้าวที่ ถ้าเราไม่ได้จัดสำหรับให้พ่อเรา เราไม่รู้ว่าพ่อได้กินอย่างไรอย่างนั้นนะ เราก็จะไม่สบายใจ เพราะฉะนั้น ที่ทูลขอพระพุทธรูปคือว่า ขออย่าทรงรังเกียจ ขอให้ท่านได้มีโอกาสใส่บาตรทุกวัน คือตรงนี้ เพื่อความสุขใจของท่านเศรษฐี เพื่อให้ความมั่นใจว่า ฉันได้กินอย่างนี้ ฉันแบ่งส่วนที่ประณีตกว่าไว้ให้พ่อฉันแล้ว ตรงนี้ต่างหาก

พระพุทธรูปเจ้าตรัสตอบว่า ถ้าท่านเศรษฐีคิดอย่างนี้ ก็จงเป็นไปตามประสงค์เถิด ท่านก็นำพระสาวกเสด็จมารับบาตรท่านเศรษฐีทุกเช้า คือใจของท่านเศรษฐีไม่ทำท่านเป็นอุปนิสัย ไม่ว่าท่านจะมั่งมีหรือยากจน ท่านก็คิดจะใส่บาตรอยู่เป็นปกติ เหมือนพวกเรา ถ้ายากจนลงขนาดนั้น พระพุทธรูปเจ้าก็พระพุทธรูปเจ้าเถอะ ก็หาบิณฑบาตเอาเองแล้วกัน

แต่ท่านก็ยังระลึกนึกว่า ถ้าเราไม่ใส่บาตร เราจะ
แนใจได้อย่างไรว่าพ่อของเราจะกินอะไร ใจของท่าน
ศรัทธาด้วยน้ำใสใจบริสุทธิ์ ไม่ได้หวังว่า ท่านใส่
บาตรแล้ว .. เจ้าประคຸณ ขอให้พระพุทธเจ้าท่าน
ประทานพรให้เรารวยขึ้นมาเหมือนเดิม หรืออะไร
อย่างนี้ ท่านถือว่าส่วนนี้เป็นวิบากของท่าน ท่าน
ก็ต้องว่าไปตามเนื้อผ้า ท่านไม่ได้คิดทำบุญเพื่อติด
สินบน แต่ทำเพราะห่วงใย เคารพรักพระพุทธเจ้า
ประดุจพ่อของท่าน

เราจะได้เห็นความมุ่งมั่นในใจของแต่ละบุคคล
ถ้าเป็นธรรมแล้ว จะละเอียดประณีต มองอะไรที่
ถูกต้องอย่างเราก็นึกแค่ ตัวใครตัวมัน ท่านเศรษฐี
สงบอดทนต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของผู้คนที่นิินทา
ว่าร้ายท่าน ว่าท่านเศรษฐีทำตัวเป็นอุบถฐากใหญ่
ทำบุญทำทานเอาหน้า มือถือสากรปากถือศีล จึงได้
วิบัติอย่างนี้

แทนที่จะเข้าใจว่า พระพุทธเจ้าท่านสิ้นกิเลส
เป็นพระพุทธเจ้า บริสุทธิ์ผุดผ่องแล้ว ท่านก็ยังถูก
พระเทวทัตส่งช้างนาฬาคีรีที่ตกมันให้มากระทืบท่าน

นางจิณฺจมาณวิกาเอาหมอนไม่ใส่ห้อง แล้วกล่าว
หาว่าท่านทำนางห้อง ซึ่งใครๆ ก็ไม่สงสัยในความ
บริสุทธิ์ผุดผ่องของพระพุทธเจ้า แต่ท่านยังมีวิบาก
เก่าๆ ตามมาราวี นับประสาอะไรกับท่านเศรษฐี
ถ้าเราไม่เอาใจไปพิจารณาไตร่ตรองด้วยสติสัมปชัญญะ
ปัญญาแล้ว ก็เลสในใจของเราจะพาให้เราคิดอะไร
น่าเกลียดน่าชังอย่างนี้ แล้วก็ก่อกวนให้ตัวเองด้วย
ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ความจริง ไม่มีใครบังคับให้เราพูดให้เราคิด
เป็นอกุศลอย่างนี้ แต่เพราะความที่เราคะนอง มี
ความสุขที่ได้เหยียบย่ำซ้ำเติมผู้อื่น ท่านผู้รู้สอนว่า
ไม้ล้มอยากข้ามก็ข้ามไปเถอะ แต่คนล้มอย่าไป
ข้าม ท่านเศรษฐีท่านก็ไม่ว่า ใครจะพูดอะไรก็
พูดไป ท่านไม่เอาใจท่านไปเป็นเขียง ลำบาก
อย่างไร ท่านก็ทำของท่านไป หนักเอาเบาสู้อย่าง
ในที่สุดท่านก็ฟื้นคืนดีขึ้นมา ร่ำรวยยิ่งกว่าเก่าเสียอีก
ตรงนี้ก็เป็นอย่างนี้ให้เราเห็นว่า ถ้าเราพากเพียร
สู้ไม่ถอย บุคคลจะล่วงทุกข์ได้ก็เพราะความเพียร
ท่านเศรษฐีก็เป็นตัวอย่างให้เราเห็น

พอท่านเศรษฐีมั่งมีขึ้นมาใหม่ พวกวิพากษ์
วิจารณ์ท่านก็หันมาประจบประแจง เยินยอสรรเสริญ
ท่าน ถ้าเราไม่รู้เท่าทันโลกธรรม เมื่อเขายกยอ เรา
ก็หลงลอยเป็นว่าติดลมบน พอเขาสับซอก เราก็
กระแทกพื้นดินก้นกบหัก ใจของเราก็วูบวาบเป็น
คลื่นสึนามิ แล้วก็ทุกข์เปล่าๆ ด้วยเรื่องไม่เป็นเรื่อง
แต่ถ้าเรารู้จักวางใจของเราได้ สิ่งที่มีอยู่เหล่านี้ เรา
ก็เอามาแปรให้เป็นภูมิคุ้มกัน ให้ใจของเรามีอริย-
ทรัพย์หล่อเลี้ยง เราจะได้มีฐานของใจที่ตั้งมั่นขึ้น
ท่านเศรษฐีท่านกึ่งอกงามในธรรมขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อท่านเจ็บหนักจะทำกาละ พระพุทธเจ้า
ก็ส่งพระสารีบุตรไปเทศน์โปรดท่านเศรษฐี มีพระ
อานนทติดตามไปด้วย พระสารีบุตรแสดงธรรม
เรื่องตัณหา มานะ ทิฏฐิ ไม่ให้ยึดมั่นถือมั่น อนาถ-
บิณฑิกเศรษฐีก็สงบลง ไม่นานต่อมาท่านก็ถึงแก่
กรรม และไปเกิดเป็นเทพบนสวรรค์ชั้นดุสิต

ส่วนที่ ๔ ส่วนสุดท้าย เอามาทำพาลี คือ บุชา
๕ อย่าง

อย่างแรก ใช้ดูแลเลี้ยงดูครอบครัว ได้แก่ พ่อ

แม่ คนในบ้าน หรือบางครั้งมีญาติห่างๆ ของเรา ตกระกำลำบากมาขอความช่วยเหลือ เราก็เผื่อเอา ไว้สงเคราะห์ท่านเหล่านั้น

อย่างที่ ๒ มีแขกที่ไม่คาดฝันมาจากที่ไกล เราก็มีส่วนที่เก็บเอาไว้ต้อนรับแขก

อย่างที่ ๓ เอาไว้ทำบุญอุทิศให้บุพการีที่ล่วงลับไปแล้ว หรือเพื่อนฝูงที่เราสนิทใจนับเสมือนญาติ

อย่างที่ ๔ บำรุงราชการด้วยการเสียภาษีอากร ประเทศชาติบ้านเมืองจะร่มเย็นเป็นสุข สามารถสร้างสาธารณประโยชน์ให้ผู้คนได้รับความสะดวกสบาย ก็ต้องมีเงินภาษีอากรมาไว้ใช้จ่ายใช้สอย เพราะฉะนั้น ในฐานะที่เราเป็นประชาชนที่มีความรับผิดชอบ เมื่อเรามีทรัพย์สมบัติ มีโภคทรัพย์แล้ว เราก็ต้องกันส่วนหนึ่งเอาไว้เป็นส่วยเป็นภาษีอากร หรือที่เราพูดกันว่าเป็นภาษีสังคม เพื่อชำระหนี้สังคม เราก็ต้องมีไว้ใช้จ่ายในส่วนนี้ ทั้งๆ ที่ดูว่าไม่ใช่เรื่องทำไม่จะต้องให้ นั่นเพราะเราเป็นสัตว์สังคม ถ้าไม่มีผู้คนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เราจะไม่มีชีวิตรอดมาจนบัดนี้ได้ เพราะฉะนั้น เราจึงต้องมีทรัพย์ส่วน

หนึ่งไว้สำหรับเป็นภาณีสังคม เป็นน้ำประสานโลก
ประสานใจ ทำให้ผู้คนอยู่กันอย่างมีน้ำใจไมตรีต่อกัน
มีเมตตากรุณาต่อกัน

อย่างที่ ๕ เอาไว้ทำบุญอุทิศให้กับสิ่งที่เรา
เคารพบูชาในศาสนาของเรา จะเป็นพระ เป็นเทวดา
หรือเป็นอะไรที่เราารู้สึกว่าทำแล้วใจของเรามีความ
มั่นคง มีกำลังใจที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวง

ถ้าเราเป็นชาวพุทธที่แท้จริง เราถึงซึ่งไตร-
สรณคมน์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้ว เรา
ก็ไม่ไปติดสินบนเทวดา หรือบูชาเพื่ออ้อนวอนสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ เราจะเชื่อในศักยภาพของใจเราว่า ของ
ทุกอย่างมาแต่เหตุ ถ้าใจของเราประกอบแต่สิ่งที่เป็น
บุญเป็นกุศล มันก็จะงอกออกมาเป็นเหตุการณ์
ที่เอื้ออำนวยให้อุปสรรคขวากหนามทั้งหลายคลี่คลาย
ไปได้ด้วยดี ถ้าพิจารณาอย่างนี้แล้วทำตาม ใจของ
เราก็สามารถใช้โภคทรัพย์ที่มีอยู่มาช่วยให้เกิดความ
หนักแน่นมั่นคงของใจเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เอาโภคทรัพย์ไป
จับจ่ายใช้สอยเพื่อความสุขทางโลกอย่างเดียว ก็
จะเป็นฐานให้ใจได้กำลัง ได้ความแน่น สามารถ

มองโลกนี้ มองผัสสะที่มากระทบ มองชีวิตของเรา
ได้เที่ยงตรงตามความเป็นจริงเพิ่มขึ้น

การใช้อุปถัมภ์บำรุงสมณะ ผู้ประพฤติดีปฏิบัติ
ชอบ เพราะสมณะเหล่านี้ท่านเป็นผู้ไม่แสวงหาลาภ
สักการะ ท่านเป็นอยู่อย่างลุ่มๆ ดอนๆ หรือเพื่อ
ให้ผู้คนในสังคมมีโอกาสได้ฟังธรรมจากท่าน เรา
ใช้โภคทรัพย์ของเราจ่ายใช้สอยเพื่อจัดให้มีการ
ประชุม แล้วนิมนต์ท่านมา หรืออำนวยความสะดวก
สะดวกสบายเหล่านี้ ธรรมของท่านจะได้เป็นคุณ
เป็นประโยชน์กว้างขวาง เราก็อุปัฏฐากดูแลให้ท่าน
พร้อมที่จะเอาสิ่งที่ท่านรู้เห็นเป็นในใจของท่านมา
ทำให้เป็นประโยชน์กับชาวโลก ตรงนี้คือการเอา
โภคทรัพย์ที่มีอยู่มาใช้อำนวยความสะดวกสบายให้
ตัวเรา แล้วเผื่อแผ่ไปยังผู้คนรอบข้างด้วย

เมื่อเป็นอย่างนี้ เราก็รู้ว่าเราต้องเอาโภค-
ทรัพย์มาใช้สอยอย่างที่ได้พูดกันมานี้

นอกจากการจัดสรรโภคทรัพย์ตามวิธีที่กล่าว
มาแล้วนี้ ท่านแบ่งทรัพย์ทั้งหมดตามปริมาณของ

มันเป็น ๔ ส่วนเท่าๆ กัน ส่วนหนึ่งเอาไว้เลี้ยงตัว เลี้ยงคนในครอบครัวที่เราจะต้องบำรุงรักษา อีก ๒ ส่วนเอาไว้สำหรับไปลงทุนประกอบการงาน อีกส่วนหนึ่งเอาไว้สำหรับคราวจำเป็น สำหรับป้องกันภัยอันตราย เป็นต้นว่ามีอุบัติเหตุหรือสิ่งที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น

เพราะฉะนั้น การเลี้ยงตัว บำรุงมิตรสหาย ทำบุญ เสียภาษีอากร หรืออะไรต่างๆ ก็อาจอยู่ในส่วนที่กำกึ่งกัน ระหว่างเลี้ยงคนในครอบครัวกับลงทุนประกอบการงาน แต่ส่วนหนึ่งแน่ๆ คือเราเก็บเอาไว้สำหรับคราวจำเป็น เราอาจเจ็บไข้ต้องเข้าโรงพยาบาล หรือมีอุบัติเหตุ มีสิ่งที่คาดไม่ถึง เช่น ไฟไหม้ เมื่อเข้าใจอย่างนี้แล้ว เราก็พอจะได้หลักในใจว่า จะจัดการกับโภคทรัพย์ที่มีนี้อย่างไร ใจของเราจึงจะมีโภคทรัพย์เอาไว้ใช้อำนวยความสะดวกสบาย ไม่ใช่มีเอาไว้แล้วเรากลายเป็นข้าทาสของมัน

ดิฉันมีเพื่อนที่เรียนหมอมาร่วมกันคนหนึ่ง เมื่อจบแล้ว พวกเราก็จะนัดรุ่มพบกันปีละครั้งเพื่อสังสรรค์เล่าสารทุกข์สุขดิบสู่กันฟัง เพื่อนรุ่มเดียวกัน เจริญงอกงามหรือมีอุปสรรคขวากหนามอย่างไรกัน

บ้าง คุณหมอบ้านนี้ก็ส่งข่าวว่า ท่านมาไม่ได้ ท่าน
ตั้งใจเอาไว้ว่า ๑๐ ปีหลังจากจบนี้ ท่านจะต้องมี
ทรัพย์สินที่ตั้งเป้าไว้ ท่านรับราชการ หลังเวลา
ราชการท่านทำร้านส่วนตัวเพื่อจะสร้างฐานะของ
ท่าน และคิดแล้วว่า ๑๐ ปีนี้ ท่านจะได้ถึงเป้า ถ้า
ท่านปิดร้านมาพบปะสังสรรค์ หรือมีธุระนั้นธุระนี้
ไปงานเพื่อน คนไข้มาแล้วไม่พบท่านก็จะไปคลินิก
อื่น ตกลงชื่อว่า ๑๐ ปีนี้ไม่เจอะเจอเพื่อนฝูง ขอ
เวลาเพื่อจะสร้างฐานะ

พอครบ ๑๐ ปี ก็ถึงตอนที่น้ำมันขึ้นราคาครั้ง
แรก เศรษฐกิจฟุบ ดอกเบี้ยลดลง ท่านก็ส่งข่าวว่า
มาไม่ได้ ต้องขอเวลาต่ออีก ๓ ปี เพราะที่คิดเอาไว้
ว่าจะถึงเป้าแล้ว แต่พอดอกเบี้ยลดลง ก็เหมือนมัน
ขาดไป จึงต้องขอเวลาซ่อมแซมอีก ๓ ปี พวกเราก็
วิจารณ์ว่า น้ำมันมีเงินเอาไว้ใช้หรือกลายเป็นผู้รักษา
บัญชีไปแล้ว เห็นแต่ตัวเลขของเงิน แล้วนับเป็นหลัก
หน่วยหลักสิบไป ยังไม่พอเสียที เลยไม่ได้ใช้สักที

ยังไม่ทันครบ ๓ ปี เพื่อนคนนี่ของเราก็เป็น
มะเร็งแล้วตายไป พวกเราไปงานศพกัน เพื่อนฝูงไม่

เป็นอันคุยเรื่องอะไรอื่น เออหนอ ชีวิตเพื่อนเราเกิด
มาก็เหมือนไม่ได้เกิด เพราะไม่ทำอะไรเลย ไม่ได้
ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ดีแต่เป็นเครื่องปั๊มแรงค์ ปั๊ม
แรงค์เอาไว้ ยังไม่ทันรู้จักชีวิต ก็ต้องตายไป แล้ว
ยมบาลถามอะไร มันคงตอบว่า อ้ายนั่นก็ไม่ได้ทำ
อ้ายนี่ก็ไม่ได้ทำ เราคิดเพียงแค่นี้ ก็เสียดายโอกาส
แทนเพื่อน

แต่เพื่อนผู้ชายคิดไปไกลกว่านั้นอีก จัดแจง
บอกเพื่อนผู้ชายอื่นๆ ว่า นี่แกอย่าทำอย่างนั้นเป็น
อันขาด เพราะเพื่อนคนนี้มันปั๊มแรงค์เอาไว้ เมีย
ก็ยังสวยอยู่ พอตายไปแล้ว เตียวเมียเลยหาคนอื่น
มาช่วยใช้เงินของเรา เจ็บใจเป็นบ้าเลย เพราะฉะนั้น
แต่นี้ต่อไป พวกเรามีเท่าไรใช้ไปก่อนแล้วกัน ไม่
ต้องไปเก็บให้ทะเล่บูบ่า ถ้าจะใช้ไม่ได้ ก็ให้อยู่กับ
ปัจจุบัน แล้วก็ทำไปตามเนื้อผ้า

ดิฉันก็เลยได้ข้อคิดจากงานศพนี้ว่า ชีวิตคน
เราจริงๆ มันไม่มีสาระแก่นสารเลย ถ้าเราไปยึดมัน
สำคัญผิด ไปมีอุปาทานไว้ว่า จะต้องมียังนั้น จะ
ต้องมียังนี้ จะต้องมียังโน้น เรารู้แน่ได้อย่างไร

ว่า เราจะมีเวลาได้ทำตามที่เราตั้งเป้าไว้ทุกอย่าง
นี่ประเดี๋ยวเดียวมะเร็งเอาไปกินเสียแล้ว

เราก็มารู้ว่าใจไม่ตาย เราเชื่อแล้วว่าใจไม่ตาย
แล้วอยากรู้ว่าใจของเขาจะรู้สึกอย่างไร เขาจะพอก
พอใจ หรือใจเขาจะคิดอย่างไรเพื่อนวิจารณ์ในงานศพ
เขา ตรงนี้ทำให้เราค้นในหัวใจ แทนที่เราจะดูใจของ
เราเอง เรากลับอยากจะไปรู้ใจคนอื่น ซึ่งท่าน
อาจารย์บอก บ้า..บ้า เวลาเราส่งจิตออกนอกที่ไร
ทำไมนะเจ้าคะ อ้ายนั่นมันถึงเป็นอย่างนั้น อย่างนี้
ท่านจะดูว่า มันจะบ้าหรืออย่างไร ใจของตัวเองไม่
รู้จักดูให้ดี จัดการให้ดี ให้เป็นที่พึ่งพิงของตัวเอง
ได้

บางครั้ง เราจะดูแต่แค่ใจเราก็ไม่ได้ เพราะ
เรายังต้องสัมผัสสัมพันธ์กับโลกข้างนอก เมื่อได้
ข้อคิดมาแล้ว อย่าไปห้อยติดอยู่ที่ปลายอ้อปลายแขม
ม้วนกลับมาว่า แล้วเราจะเอาสิ่งนี้มาสอนตัวเอง
เตือนตัวเองให้รีบเร่งอย่างไร

ท่านบอกว่าโภคทรัพย์นั้น เวลาพระให้พร ๕
ประการ มีอันหนึ่ง นอกจากให้มีอายุ วรรณะ แล้ว

ขอให้อุดมไปด้วยโภคทรัพย์ ซึ่งท่านเปรียบเทียบ โภคทรัพย์อันนี้ว่า เราอย่าพอใจแค่ให้เป็นทรัพย์สิน ที่เป็นโลกทรัพย์ เป็นวัตถุ ซึ่งตายแล้วก็เอาไปไม่ได้ แต่โภคทรัพย์ที่เรามีนี้ให้ปรับเปลี่ยนเป็นพรหมวิหาร เสีย เพราะอะไร เพราะท่านบอกว่า เรามีโภคทรัพย์ เอาไว้เพื่อให้เราสะดวก คล่องเนื้อคล่องตัว จะทำอะไร จะไปทางไหน ก็ได้รับเมตตา ได้รับแต่ความสบายทั้งนั้น

พรหมวิหาร เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ก็เป็นอริยทรัพย์ ที่จะอำนวยความสะดวกสบาย ความมีน้ำจิตน้ำใจ เราไปที่ไหน ถ้าเราเมตตาใคร เราก็จะได้เมตตาตอบแทน เราไม่คิดร้ายใคร ใครประสบความสำเร็จ เราก็มีมุทิตาจิตกับเขา เพราะฉะนั้น เมื่อเราได้ดีมีสุข คนอื่นเขาก็พลอยยินดีกับเรา เขาก็มีมุทิตาจิตกับเรา แล้วถ้าเราตกทุกข์ได้ยาก เขาก็มีใจกรุณาเรา เราทำอย่างไรไว้ เราก็ได้อย่างนั้นตอบแทน

ถ้าเรายึดให้มีพรหมวิหารเอาไว้ นอกจากจะหาโภคทรัพย์ที่เป็นทรัพย์ทางโลกแล้ว เราพยายาม

ฝึกใจของเราให้มีพรหมวิหาร ให้มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เอาไว้ด้วย เราก็บริบูรณ์ทั้งทรัพย์ ที่เป็นวัตถุสิ่งของ ที่เราจะเอาไปแลกเปลี่ยนให้เป็น ความสะดวกสบาย ถ้ากายของเราตกไปในที่ไม่มี เงินทอง เราก็สามารถใช้น้ำใจไมตรีเมตตากรุณาของ เราแลกเปลี่ยนมา ให้เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลที่จะ อำนวยความสะดวกสบายให้เราอยู่ในโลกนี้ได้ หรือ เราตายไปแล้ว พรหมวิหารก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เป็นสมบัติติดตัวจิตใจของเราไป ทำให้เรามีความอุ่น ใจว่า ตกไปที่ไหน เราก็ไม่กลัว

ใจที่ครุ่นกังวลว่า ตายไปเราจะไปอยู่ที่ไหน เราจะเลี้ยงตัวได้ไหม หรือถ้ายังไม่ตาย ถ้าเราแก่จะ เป็นมะเร็ง หรือจะเป็นอะไร เวลาเจ็บจะหนักหนา สาหัสแค่ไหน ถ้าทนไม่ได้ จะตั้งสติไม่อยู่หรืออย่างไร ถ้าเราเป็นนิรโทษอย่างนี้ ใจมันทรุด เพราะความ วุ่นวายเข้ามาครอบงำ

แต่ถ้าเรามีพรหมวิหารรักษาใจเอาไว้ พอจะ ไปคิดอย่างนั้น สติจะรักษาให้คิดได้ว่า เราไม่เคยไป เบียดเบียนใคร เราไม่เคยไปคิดร้ายใคร ฉะนั้น ถ้า

เราเกิดเจ็บไข้เป็นมะเร็ง หรือเจ็บปวดมาก ๆ ธรรมชาติคุ้มครองเรา ธรรมชาติทำให้เราตั้งสติอยู่ คงมีอะไรมาช่วยบอกทางเรา ทำให้เราได้สติขึ้นมา ใจก็มีอารมณ์อันมั่นคง สามารถอยู่กับปัจจุบันและค่อย ๆ แก้ไขปัญหาที่มีไปได้ด้วยความมั่นใจ

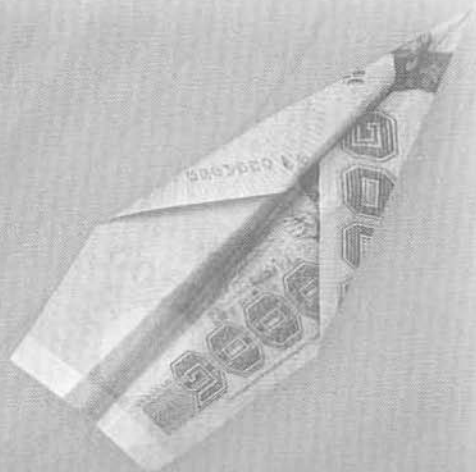
เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว โภคทรัพย์ที่เรามีก็จะ มีทั้งที่เป็นวัตถุสิ่งของและเป็นอริยทรัพย์อยู่ในใจของเรา ทำให้เรามั่นคง ทำให้แน่ใจว่า ถึงเราจะประสบอุบัติเหตุ หรือเป็นอะไรตายไปในเวลาที่ไม่ได้คาดคิด เราก็ยังมีเสบียงเลี้ยงตัว ยังมีภูมิคุ้มกันที่จะรักษาตัวเราให้มั่นคงอยู่บนมรรคอันนี้ไปจนถึงจุดหมายปลายทางได้

ก็หวังว่าสิ่งที่เราคุยกันวันนี้ คงทำให้แต่ละท่านได้เห็นหนทางว่า เราจะแสวงหาโภคทรัพย์ให้ตัวเองอย่างไร เราจะได้มั่นใจว่า ถึงอย่างไร เราก็เป็นเศรษฐี เราจะไม่อดตายและไม่กระเซอะกระเซิงเมื่อเข้าที่คับขัน

ก็ขอฝากเอาไว้เป็นกำลังใจค่ะ

อมรา มลิลา

- ๒๔๗๘ เกิดที่กรุงเทพฯ
- ๒๔๙๔ จบมัธยม ๖ จากโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย
- ๒๔๙๖ จบเตรียมวิทยาศาสตร์จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
- ๒๕๐๒ แพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตรศิริราช
- ๒๕๐๓-๒๕๐๙ รั้งราชการกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- ๒๕๐๖ ลาไปศึกษาต่อ ณ สหรัฐอเมริกา
- ๒๕๑๐ Diplomate of the American Board of Pediatrics
- ๒๕๑๒ Ph.D. (สรีรวิทยา) จาก Medical College of Pennsylvania
- ๒๕๑๓-๒๕๑๖ รั้งราชการคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๑๘ เริ่มต้นปฏิบัติธรรมกับท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ธมฺมวโร วัดป่าแก้ว จังหวัดสกลนคร

เงินทองเป็นของมายา
ข้าวปลาเป็นของลวงตา
จินตนาการเป็นของคุณ
เชาว์ อัคร

“ นอกจากจะหาโภคทรัพย์ที่เป็นทรัพย์ทางโลกแล้ว
เราฝึกใจให้มีพรหมวิหาร ..

เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ..

ให้เราบริบูรณ์ทั้งวัตถุสิ่งของที่เป็นโลกทรัพย์
ทั้งอริยทรัพย์ในใจ ขณะที่อยู่ในโลกนี้

ครั้นตายไป ก็กลายเป็นอุปนิสัยติดใจเราไป

เป็นเสบียง เป็นภูมิคุ้มกันรักษาเรา

ให้มันคงอยู่บนมรรคจนไปถึงจุดหมายปลายทางได้ ”

